

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU

MARKAL H STICKS

wersja 1

Strona 1/4
Data: 11/9/99

1. Identyfikacja substancji/preparatu i przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikacja substancji/preparatu:

Nazwa handlowa: **MARKAL H STICKS**

Zastosowanie: Marker do znakowania w wysokich temperaturach

1.2. Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Producent: ELNA International
Linden, New Jersey 07036 USA
5 North Stiles Street

Dostawca: telefon kontaktowy: (908) 862-7344

Total Polska Sp. z o.o.

Al. Jana Pawła II 80

00-175 Warszawa

1.3. Wydział udzielający informacji:

Dział techniczny tel.(0-22) 435 13 63

2. Skład/informacja o składnikach

Charakterystyka chemiczna: Pałeczki kredy zawierające bezwodnik ftalowy (ok. 30 %) i związki baru

Niebezpieczne składniki: Produkt zawiera bezwodnik ftalowy (CAS nr 85-44-99)

Inne uwagi: brak

3. Identyfikacja zagrożeń

OPIS ZAGROŻEŃ:

Bezwodnik ftalowy działa drażniąco na błony śluzowe nosa, górnych dróg oddechowych, oczu i skóry.

WPLYW NA ZDROWIE LUDZKIE I ŚRODOWISKO NATURALNE

Działanie drażniące jest silniejsze jeśli narażone powierzchnie są wilgotne, powstaje wtedy kwas ftalowy. Bezwodnik ftalowy w postaci par, dymów lub pyłu drażni oczy. Działa zarówno drażniąco jak i uczulająco na skórę i drogi oddechowe. Produkt ten może wywoływać lub pogłębiać objawy astmy, bronchitu lub egzemy.

4. Pierwsza pomoc

ZALECENIA OGÓLNE WDYCHANIE

Zdjąć zanieczyszczone ubranie wraz z butami.

Przy temperaturach otoczenia nie występują żadne problemy, jeśli jednak istniała możliwość wdychania dużych ilości, wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze.

KONTAKT ZE SKÓRĄ KONTAKT Z OCZAMI

Myć dużą ilością wody.

Zaleca się płukać dużą ilością czystej, bieżącej wody przez co najmniej 15 minut. Jeśli podrażnienie się utrzymuje zgłosić się do lekarza.

SPOŻYCIE

Nie wywoływać wymiotów. Zasięgnąć rady lekarza lub wezwać pogotowie.

UWAGI DLA LEKARZA

5. Postępowanie w przypadku pożaru

ODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE

Ditlenek węgla, piana, proszek gaśniczy lub rozpylony strumień wody

NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA:

Produkty rozkładu zawierają dymy, tlenki węgla opary kwasu ftalowego i inne produkty rozkładu w przypadku niekompletnego spalania.

SPECJALNE WYPOSAŻENIE OCHRONNE DLA

Nałożyć aparat izolujący drogi oddechowe. Stosować ubranie ochronne, dokładnie odkazić wyposażenie po użyciu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU

MARKAL H STICKS

wersja 1

Strona 2/4
Data: 11/9/99

STRAŻAKÓW:

KOMENTARZE DODATKOWE: Stopiony produkt hydrolizuje w kontakcie z wodą, która tworzy parę.. Zanieczyszczoną wodę trzymać osobno.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

INDYWIDUALNE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI	Unikać kontaktu preparatu ze skórą, oczami oraz wdychania oparów/aerozoli/produktów rozkładu. Opary są cięższe od powietrza, ściełają się po ziemi.
ŚRODKI OSTROŻNOŚCI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	Nie dopuszczać do przedostania się do środowiska. Nie dopuszczać do przedostania się go do gruntu, cieków wodnych i oczyszczalni. W przypadku przedostania się powiadomić władze.
METODY OCZYSZCZANIA	Pozostałości zebrać do odpowiednich zbiorników do utylizacji (patrz p.13). Dokładnie czyścić zabrudzone miejsca.
DODATKOWE UWAGI	Unikać kontaktu z mocnymi substancjami utleniającymi i mocnymi zasadami. Poddawać utylizacji mieszaniny z wodą (patrz p.13)

7. Obchodzenie się z substancją i magazynowanie

POSTĘPOWANIE	
Zabezpieczenie techniczne/środki ostrożności	Unikać lub ograniczyć do minimum powstawanie par/aerozoli. Przy powstawaniu par/aerozoli/produktów rozkładu zapewnić odpowiednią wentylację.
Zalecenia z zakresu bezpieczeństwa	Przy zmieszaniu z substancjami utleniającymi i mocnymi zasadami istnieje niebezpieczeństwo zapłonu i eksplozji.
MAGAZYNOWANIE	
Zabezpieczenie techniczne/warunki magazynowania	Opakowania należy przechowywać szczelnie zamknięte w chłodnych i dobrze wentylowanych miejscach z dala od źródeł gorąca, iskiei, płomieni innych źródeł zapłonu. Unikać kontaktu z utleniaczami i mocnymi zasadami.
Zalecenia dodatkowe	Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i żywnością dla zwierząt. Puste opakowania z pozostałością produktu lub par są niebezpieczne.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

Wskazówki dodatkowe odnośnie wymogów stawianych urządzeniom technicznym: patrz p.7				
Substancje szkodliwe, wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować:				
CAS No	Nazwa	Rodzaj wartości granicznej (USA)	Wartość graniczna	Jednostki
85-44-9	Bezwodnik ftalowy	NDS	1	0,0001 %
Ochrona dróg oddechowych:	Gdy powstają pary/aerozole/pyły i istnieje możliwość przekroczenia wartości granicznych stężeń należy stosować aparaty izolujące drogi oddechowe (patrz p.16).			
Ochrona rąk:	Jeśli zachodzi potrzeba stosować rękawice ochronne, odporne na chemikalia			
Ochrona oczu:	Okulary o szczelnej obudowie lub osłona na twarz			
Ochrona ciała:	Zwykle nie jest potrzebna.			

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU

MARKAL H STICKS

wersja 1

Strona 3/4

Data: 11/9/99

Inne informacje:

Należy przestrzegać typowych zasad ostrożności, wymaganych przy obchodzeniu się z substancjami chemicznymi, unikać kontaktu z oczami, skórą, nie wdychać par/dymów/pyłów/ produktów rozkładu. Po każdym kontakcie, przed przerwą i końcem pracy myć dokładnie skórę, produkt jest łatwo usunąć dokładnie myjąc wodą z mydłem. Do rąk stosować specjalny krem ochronny. Nie jeść, nie pić, nie palić papierosów w miejscu pracy.

9. Właściwości fizykochemiczne

Postać:	ciało stałe
Barwa:	biała
Zapach:	nieznaczny zapach
Temperatura zapłonu:	304°C (tygiel zamknięty)
Gęstość w temp. 20°C:	-
Rozpuszczalność w wodzie:	ograniczona rozpuszczalność

10. Stabilność i reaktywność

Warunki, których należy unikać:	Wysoka temperatura, iskry, płomienie i inne źródła zapłonu
Substancje, których należy unikać:	Utleniacze i mocne zasady - niebezpieczeństwo zapalenia się i eksplozji
Niebezpieczne produkty rozkładu:	Wskutek działania ognia lub ciepła, przy niepełnym spalaniu, powstają opary kwasu ftalowego i inne produkty rozkładu.
Uwagi dodatkowe:	Produkt stabilny w normalnych warunkach, brak polimeryzacji i reakcji z wodą.

11. Informacje toksykologiczne

Testy toksykologiczne:

Wyniki doświadczeń:

Stwierdzenia dotyczące klasyfikacji:

Toksyczność ostra:

- specyficzne symptomy w testach na zwierzętach: n/e
 - działanie drażniące/korozyjne: bezwodnik ftalowy działa drażniąco na skórę i drogi oddechowe oraz oczy
 - działanie uczulające: bezwodnik ftalowy działa uczulająco na skórę i drogi oddechowe
- może wystąpić podrażnienie skóry

Skutki powtarzającej się lub przedłużającej się ekspozycji:

Działanie kancerogenne:

n/a

Mutagenność:

n/a

Wpływ na rozrodczość:

n/a

Inne komentarze:

brak

Stwierdzenia ogólne:

brak

Objaśnienia: n/a - nie ma zastosowania

n/e- nie ustalono

12. Informacje ekologiczne

Miary eliminacji (trwałość i degradacja):

Biologiczna degradacja jest ograniczona.

Zachowanie się w środowisku:

Unikać wprowadzania produktu do środowiska naturalnego

Dodatkowe uwagi:

Ograniczona rozpuszczalność w wodzie

13. Postępowanie z odpadami

Produkt zużyty:

Recykling lub utylizacja.

Opakowania:

Postępować zgodnie z lokalnymi przepisami.

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU

MARKAL H STICKS

wersja 1

Strona 4/4
Data: 11/9/99

Zalecane środki do czyszczenia: Woda i środki powierzchniowo czynne.

14. Informacje o transporcie

Drogowy (ADR)/Kolejowy(RID)/Rzeczny (ADNR): brak ograniczeń
Morski (IMO-IMDG): brak ograniczeń
Powietrzny (ICAO/IATA): brak ograniczeń
Dodatkowe zalecenia: Opakowania powinny być szczelnie zamknięte

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Oznakowanie: brak

zwroty R- brak

zwroty S: 24/25- Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry

Przepisy Wspólnoty Europejskiej: Dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca niebezpiecznych preparatów (91/155/EEC)

Przepisy krajowe: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych, Dz. U. Nr 171, poz. 1666;
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, Dz. U. Nr 140, poz. 1171;
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz. U. Nr 217, poz. 1883.

Telefony w nagłych przypadkach: (22) 619 08 97, (22) 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej, Warszawa

16. Inne informacje:

Niniejsza karta charakterystyki produktu stanowi uzupełnienie karty danych technicznych, ale w żaden sposób jej nie zastępuje. Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu udzielane są w dobrej wierze. Użytkownik zobowiązany jest pamiętać o ryzyku związanym z zastosowaniem produktu niezgodnie z przeznaczeniem.

Niniejsza karta nie zwalnia użytkownika z konieczności zasięgnięcia informacji i zastosowania wszelkich przepisów i uregulowań prawnych dotyczących takiej działalności. Użytkownik bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za działania podjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy z produktem.

Powyższe informacje udzielone zostają użytkownikowi w celu pomocy w realizacji zobowiązań nakładanych na niego przez przepisy i uregulowania prawne.

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy.

Data polskiego wydania: 20 marzec 2003 r.

Data aktualizacji polskiego wydania: 14 grudnia 2004

hal